

Sygn. akt IV KK 294/19

POSTANOWIENIE

Dnia 24 czerwca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Przemysław Kalinowski

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 24 czerwca 2019 r.,
sprawy **Z.K.**
skazanego z art. 207 § 1 k.k. i in.
z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego
od wyroku Sądu Okręgowego w B.
z dnia 5 grudnia 2018 r., sygn. akt VII Ka [...],
utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego
w Ż. z dnia 19 kwietnia 2018 r., sygn. akt II K [...]

p o s t a n o w i ł

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną,**
- 2. obciążyć skazanego kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 19 kwietnia 2018r. sygn.. II K [...] Sąd Rejonowy w Ż. uznał oskarżonego Z.K. za winnego tego, że:

- I. w dniu 12 lipca 2017 r., w C., przez doprowadzenie do zapalenia cieczy palnej na ścianie stodoły usiłował zniszczyć budynek o wartości 140.000 złotych, stanowiący własność J.G., lecz zamierzonego celu nie osiągnął z uwagi na samoistne ugaszenie się ognia, czym wyczerpał znamiona przestępstwa z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 288 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 14 § 1 k.k. w zw. z art. 288 § 1 k.k. skazał go na karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;

- II. w okresie od sierpnia 2012 r. do kwietnia 2017 r., w C., znęcał się psychicznie i fizycznie nad swoją żoną B.K. oraz w okresie od sierpnia 2012 r. do marca 2015 r. znęcał się psychicznie i fizycznie nad swoim pasierbem D.K. i za to na podstawie art. 207 § 1 k.k. skazał go na karę roku pozbawienia wolności;
- III. dniu 11 stycznia 2018 r., w C., groził R.L. i D.L. pozbawieniem życia i zniszczeniem mienia, a groźba ta wzbudziła w nich uzasadnioną obawę, że zostanie spełniona i za to na podstawie art. 190 § 1 k.k. skazał go na karę 3 miesięcy pozbawienia wolności;
- IV. w dniu 11 stycznia 2018 r., w C. i K., stosował przemoc i groźby bezprawne w celu zmuszenia funkcjonariuszy Policji: R.S., J.J. i M.B. do zaniechania wykonywanych przez nich prawnych czynności służbowych, a ponadto wielokrotnie znieważał funkcjonariuszy Policji: R.S. i J.J. słowami powszechnie uznanymi za obelżywe podczas i w związku z pełnieniem przez nich obowiązków służbowych, czym wyczerpał znamiona przestępstwa z art. 224 § 2 k.k. i art. 226 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za to na podstawie art. 224 § 2 k.k. w zw. z art. 224 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. skazał go na karę 4 miesięcy pozbawienia wolności;
- V. na podstawie art. 85 § 1 i § 2 k.k. w zw. z art. 86 § 1 k.k., orzekł wobec oskarżonego Z.K. karę łączną roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności;
- VI. na podstawie art. 41a § 1 i § 4 k.k. orzekł wobec oskarżonego Z.K. środek kamy w postaci zakazu zbliżania się do pokrzywdzonych: B.K., D.K. R.L. i D.L. - na odległość mniejszą niż 50 metrów przez okres 3 lat od daty uprawomocnienia się wyroku; na podstawie art. 46 § 2 k.k. orzekł od oskarżonego Z.K.: 1) na rzecz oskarżycieli posiłkowych: R.S., J.J. i M.B. nawiazki w wysokości po 2.500 zł; ponadto, Sąd I instancji zasądził od oskarżonego Z.K. na rzecz oskarżycieli posiłkowych: R.S., J.J. i M.B. kwoty po 1.188 zł - z tytułu zwrotu kosztów zastępstwa procesowego oraz zwolnił oskarżonego od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych.

Apelacje od tego wyroku złożyli oskarżony oraz jego obrońca, kwestionując ustalenia faktyczne poczynione w sprawie, a także wskazując na naruszenia prawa procesowego oraz rażącą niewspółmierność orzeczonej kary.

Wyrokiem z dnia 5 grudnia 2018 r. Sąd Okręgowy w B., sygn. akt VII Ka [...],

utrzymał w mocy zaskarżony wyrok Sądu I instancji, zasądzając od oskarżonego Z.K. na rzecz oskarżycieli posiłkowych: J.J., R.S., M.B. kwoty po 840,00 zł tytułem zwrotu kosztów ustanowienia pełnomocnika w postępowaniu odwoławczym, jednocześnie zwolnił oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

- Obecnie obrońca skazanego Z.K. wniósł kasację od wyżej wskazanego wyroku Sądu Okręgowego w B. w całości podnosząc zarzuty:

- rażącego naruszenia przepisów prawa materialnego, tj. art. 288 § 1 k.k. w zw. z art. 13 § 1 k.k. przez błędną jego wykładnię i nienależyte zastosowanie polegające na przyjęciu, iż użyty przez skazanego środek mógł doprowadzić do zniszczenia mienia, a oskarżony swoim czynem wypełnił znamiona przestępstwa usiłowania zniszczenia mienia w rozumieniu art. 13 § 1 k.k., podczas gdy z okoliczności faktycznych ustalonych przez Sąd I instancji, przyjętych przez Sąd Okręgowy, wynika wprost, iż oskarżony użył środka nie nadającego się do popełniania przedmiotowego czynu zabronionego, natomiast przedmiotowe przestępstwo ma charakter skutkowy, co w świetle opinii biegłego z zakresu pożarnictwa nie mogło zostać zrealizowane,
- rażącego naruszenia prawa materialnego przez jego błędną wykładnię i nienależyte zastosowanie art. 190 § 1 k.k., polegające na całkowitym pominięciu kwestii znamienia typu czynu w postaci obiektywnej obawy po stronie pokrzywdzonych w zakresie spełnienia wypowiedzianych pod ich adresem gróźb, pozostając również w sprzeczności z treścią zeznań R.L. i D.L.,
- rażącego naruszenie przepisów prawa procesowego, tj. art. 455 k.p.k. poprzez jego niezastosowanie i zaniechanie dokonania zmiany kwalifikacji prawnej zarzucanego oskarżonemu czynu, w sytuacji gdy zgodnie z ustaleniami Sądu I instancji, przyjętymi za własne przez Sąd II instancji, oskarżony użył środka nie nadającego się do popełnienia czynu zabronionego, co winno skutkować - przynajmniej zmianą kwalifikacji prawnej zarzucanego mu czynu, a to art. 288 § 1 k.k. w zw. z art. 13 § 2 k.k. - co mogło w sposób istotny wywrzeć wpływ na zmianę oceny stopnia społecznej szkodliwości przypisanego czynu, zawinienia sprawcy lub innych elementów mających wpływ na wymiar kary, względnie nawet przyjęciem braku spełniania znamion typu czynu,

- rażącego naruszenia prawa procesowego, tj. art. 193 k.p.k. w zw. z art. 201 k.p.k. oraz art. 167 k.p.k. w zw. z art. 92 k.p.k. wobec częściowego pominięcia treści ustaleń oraz wniosków opinii biegłego z zakresu pożarnictwa potwierdzających niewielki obszar szkody i nieznaczny stopień zniszczeń, a co ważniejsze brak ryzyka rozprzestrzenienia,
- rażącego naruszenie przepisów prawa procesowego mogącego mieć istotny wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 424 k.p.k. przez jego błędne zastosowanie, mogące mieć istotny wpływ' na treść orzeczenia, a polegające na nie wyjaśnieniu jakie dowody potwierdzające popełnienie zarzucanych skazanemu czynów nie korespondują z pozostałymi zalegającymi w sprawie dowodami, zwłaszcza pozostają w opozycji do wyjaśnień skazanego oraz zaniechanie prawidłowego wyjaśnienia podstawy dokonanej oceny pozostałego zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, a zwłaszcza zeznań świadków,
- rażącego naruszenie przepisów prawa procesowego mogące mieć istotny wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 5 § 2 k.p.k. w zw. z art. 193 k.p.k. oraz w zw. z art. 201 k.p.k. polegające na rozstrzygnięciu wątpliwości dotyczących charakteru środka zapalającego,
- rażące naruszenie przepisów prawa procesowego mogące mieć istotny wpływ na treść orzeczenia a to art. 433 § 2 k.p.k. oraz art. 457 § 3 k.p.k. a polegające na braku poddania wszechstronnej i wnikliwej analizie zarzutów sformułowanych w apelacji obrońcy i skazanego, a ponadto wobec zaniechania ustosunkowania się do tych zarzutów w stopniu umożliwiającym analizę podstaw rozstrzygnięcia zawartego w zaskrzonym wyroku, a zwłaszcza przyczyn zaniechania uzupełnienia materiału dowodowego sprawy, zwłaszcza opinii biegłego,
- rażącego naruszenie przepisów prawa procesowego, mogącego mieć wpływ na treść orzeczenia, a to art. 174 k.p.k. w zw. z art. 167 k.p.k. wobec zastąpienia przez Sąd I instancji zeznań świadków treścią notatek urzędowych,
- rażącej niewspółmierności orzeczonej kary łącznej roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności, co stanowiło konsekwencję rażącego naruszenia przepisów prawa materialnego, tj. art. 288 § k.k. w zw. z art. 13 § 1 k.k., a także naruszenie przepisów prawa procesowego, tj. art. 455 k.p.k.

Powołując się na powyższe zarzuty obrońca skazanego Z.K. wniósł o uchylenie wyroku Sądu Okręgowego w B. i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Ż.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Kasacja wniesiona przez obrońcę skazanego Z.K. okazała się bezzasadna w stopniu oczywistym, tj. takim, który przemawiał za jej oddaleniem w trybie przewidzianym w art. 535 § 3 k.p.k. Stosownie do dyspozycji art. 523 § 1 k.p.k., zasadność kasacji jest oceniana z punktu widzenia skutecznego wykazania wystąpienia okoliczności wymienionych w art. 439 § 1 k.p.k. albo naruszenia prawa i to o charakterze rażącym oraz przedstawienia przekonujących argumentów, że to uchybienie wywarło istotny wpływ na treść wyroku. Oba te warunki, tj. rażące naruszenie prawa i istotny wpływ na treść wyroku, muszą wystąpić łącznie, a brak jednego z nich determinuje uznanie kasacji za całkowicie bezzasadną.

Trzeba też zaakcentować, że o ile bezwzględne przyczyny odwoławcze odnoszą się do całego postępowania sądowego, o tyle rażące naruszenia prawa – jako podstawa kasacji – muszą być ściśle powiązane z postępowaniem odwoławczym. Jak już wielokrotnie podkreślano, w orzecznictwie Sądu Najwyższego od lat utrwalone jest stanowisko, odwołujące się zresztą do wyraźnej woli ustawodawcy, zgodnie z którym postępowanie kasacyjne ani nie stanowi trzeciej instancji ani nie oznacza ponownego rozpoznania sprawy zakończonej już przecież prawomocnym wyrokiem. Kasacja jest bowiem nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia mającym na celu zbadanie zarzutów skierowanych pod adresem sądu odwoławczego, sprowadzających się do zakwestionowania sposobu jego postępowania i zakresu przeprowadzonej przez niego kontroli instancyjnej. Zarazem, zakres kontroli kasacyjnej – poza okolicznościami uwzględnianymi z urzędu – jest wyznaczony przez granice zarzutów sformułowanych w nadzwyczajnym środku zaskarżenia. Przy ich rozpoznawaniu trzeba jednak mieć na uwadze, czy materia przedstawiona obecnie sądowi kasacyjnemu, jako nienależycie rozstrzygnięta przez sąd odwoławczy, była rzeczywiście wskazywana temu ostatniemu sądowi jako przedmiot zwykłej kontroli instancyjnej albo powinna zostać objęta taką kontrolą z urzędu.

Wywody skarżącego w tej sprawie nie dostarczają przekonujących argumentów pozwalających podważyć zakres i prawidłowość kontroli odwoławczej przeprowadzonej w sprawie skazanego Z.K. przez Sąd Okręgowy w B..

W odniesieniu do zarzutów rażącego naruszenia przepisów prawa materialnego, tj. art. 288 § 1 k.k. w zw. z art. 13 § 1 k.k., a także art. 190 § 1 k.k., stwierdzić należy, że zestawienie ich z treścią apelacji wniesionych w tej sprawie prowadzi do wniosku, iż problematyki znamion przestępstw określonych w tych przepisach w ogóle nie przedstawiono sądowi odwoławczemu do kontroli instancyjnej. Zagadnienia dotyczące tej materii były podnoszone w aspekcie ustaleń faktycznych m.in. dotyczących usiłowania nieudolnego oraz wywołania u pokrzywdzonych obawy spełnienia gróźb skazanego i w takim też zakresie zostały jednoznacznie rozstrzygnięte przez sąd odwoławczy. Wbrew obecnym twierdzeniom skarżącego, przy dokonywaniu kontroli rozstrzygnięcia Sądu Rejonowego, nie pominięto również treści opinii biegłego ds. pożarnictwa, do której przecież wprost odwołano się w motywach orzeczenia Sądu II instancji, przywołując wręcz jej odpowiednie fragmenty.

Nie doszło też do naruszenia dyrektywy wynikającej z treści art. 455 k.p.k. w sytuacji, gdy sąd odwoławczy wcale nie podzielił przekonania autora skargi, że „oskarżony użył środka nie nadającego się do popełnienia czynu zabronionego”. Wręcz przeciwnie, sąd odwoławczy argumentując zajęte stanowisko trafnie przytoczył *expressis verbis* fragment opinii biegłego ds. pożarnictwa przedstawiający rzeczywiste przyczyny, dla których nie doszło do zapalenia się obiektu będącego przedmiotem zamachu ze strony skazanego Z.K.

Podnoszenie zarzutów odwołujących się do dyrektywy art. 5 § 2 k.p.k., art. 424 k.p.k. i innych przepisów procesowych regulujących zasady postępowania przed Sądem I instancji, jest bezprzedmiotowe w kasacji skarżącej wyrok sądu odwoławczego, który nie dokonywał żadnych uzupełnień postępowania dowodowego ani nie wprowadził żadnych modyfikacji w rozstrzygnięciu Sądu I instancji. Stawianie takich zarzutów w postępowaniu kasacyjnym, podobnie jak i stawianie przez stronę procesową tezy o rażącej niewspółmierności orzeczonej wobec skazanego kary – jest - w powszechnie dostępnym orzecznictwie Sądu Najwyższego - uznawane za przekroczenie ograniczeń ustawowych

W skardze kasacyjnej powołano się także na rażące naruszenia prawa procesowego w postaci przepisów art. 433 § 2 k.p.k. oraz art. 457 § 3 k.p.k. Przywołano nawet szereg orzeczeń Sądu Najwyższego precyzujących obowiązki sądu odwoławczego, ciążyące na nim w toku kontroli instancyjnej.

Zauważyć jednak od razu trzeba, że wprowadzie sama podstawa prawna zarzutu kasacji została przywołana prawidłowo, jako że właśnie brak rozpoznania skargi apelacyjnej lub wadliwe ustosunkowanie się do jej zarzutów mogą świadczyć o wadliwej kontroli odwoławczej, ale w realiach tej sprawy nawet nie podjęto próby wykazania, że w rzeczywistości wystąpiła taka sytuacja. Autor nadzwyczajnego środka zaskarżenia ani w jego części wstępnej ani w części motywacyjnej nie przytoczył ani jednego zarzutu, który miałby zostać pominięty przez sąd odwoławczy. Prawidłowo odniesiono się także do kwestii procesowej weryfikacji informacji zawartych w notatkach urzędowych, których wykorzystanie było przedmiotem kolejnego zarzutu kasacyjnego. Jedynie na marginesie odnotować trzeba, że w wywodach kasacji także nie podjęto próby wykazania wpływu tychże notatek na treść rozstrzygnięcia sądu odwoławczego. Tymczasem, zgodnie z nakazem zamieszczonym we wspomnianym na wstępie przepisie art. 523 § 1 k.p.k., to na autorze nadzwyczajnego środka zaskarżenia spoczywa obowiązek wykazania nie tylko zaistnienia rażącego naruszenia prawa na etapie postępowania odwoławczego, ale również, przynajmniej uprawdopodobnienia, istotnego wpływu takiego uchybienia na treść orzeczenia sądu odwoławczego.

W tej sytuacji, rozpoznając niniejszą kasację zgodnie z dyspozycją art. 536 k.p.k., Sąd Najwyższy stwierdził, że skarga ta jest bezzasadna w stopniu oczywistym (art. 535 § 3 k.p.k.).